

КНИГА РОКУ Бі-Бі-Сі–2008

НАПРИКІНЦІ 2008 року Українська служба Бі-Бі-Сі оприлюднила імена номінантів конкурсу «Книга року Бі-Бі-Сі». До п'ятірки фіналістів увійшли: Михайло Бриних із книжкою «Шахмати для дибілів» (видавництво „Факт”); Леся Воронина – «Нямлик і балакуча квіточка» (видавництво „Грані-Т”); Люко Дашвар – «Молоко з кров'ю» (видавництво „Клуб Семейного Досуга”); Лариса Денисенко – «Сарабанда банди Сари» (видавництво „Нора-друк”); Марія Матіос – «Москалиця. Мама Маріца, дружина Христофора Колумба» (видавництво „ЛА Піраміда”). Членами журі, експертами були Богдан Бенюк, Андрій Куликов, Ольга Герасим'юк і Марічка Бурмака.

Про фіналістів.

Назва книги М. Бриниха «Шахмати для дибілів» пишеться саме так: «шахмати», а не шахи, і «дибіли», а не дебіли (роман написано вишуканим, артистичним, постмодерністичним суржиком). Як зазначив автор, це «роман-виховання, <...> він не стільки про шахи і дебілів, скільки про боротьбу між добром і злом». Всі герої, як зізнається сам Бриних, є частинками його власного «Я».

«Нямлик і балакуча квіточка» Л. Ворониної – перша книга для дітей, яка брала участь у конкурсі. Це вже другий твір про веселі пригоди чарівних істот – нямликів, які живуть у стінах наших із вами будинків і виростають до розміру людських дітей, якщо поїдять манної каші. Хитра реклама манки – лише одна з приваб цієї книги. Ось друга: її героїня – дівчинка Олянка – навчається допомагати слабким і захищати тих, хто потребує допомоги, а також веселитися зі своїм другом, нямликом Буциком. І третя – дорослі тепер також дізнаються, чому насправді в кранах немає води: це через Привида Здичавілого Сантехніка.

«Молоко з кров'ю» – друга книга журналістки і сценаристки Ірини Чернової, яка пише під екзотичним псевдонімом Люко Дашвар. Херсонка Ірина Чернова (зараз вона живе в Києві) в побуті спілкується переважно російською мовою, але українською написала вже другу книгу. «Поклик крові», – каже вона. Письменниця ніколи не жила в селі, хоча описує його зі знанням і любов'ю. Те, що авторка – сценарист, видно з майстерних діалогів, по-кіношному стислих характеристик героїв і напруженої дії. Драматичність «Молока з кров'ю» незвична для української літератури новітніх часів. Сюжетність, чи радше її відсутність, не раз було названо проблемою сучасних авторів. Але в цій книзі подій досить на цілий телесеріал. Напруженість сюжету, коли книжку неможливо відкласти вбік, відзначили й деякі експерти конкурсу.

«Сарабанда банди Сари» Л. Денисенко – книга весела. Сарабанду в своїй квартирі одного дня чує герой Павло, який ні сном, ні духом не відає, що родичі його коханої Сари (а та у відражденні й не відповідає на дзвінки) переїхали до нього пожити, поки у них ремонт. Нестерпний вундеркінд Мілік і його батько ГеСтаПо (і пес) окуповують його життя, грають на його піаніно Генделя, годують його з судочків, і врешті він не знає, на якому він світі. Це все треба витримати заради кохання – але як?

Ось враження одного із експертів – Марічки Бурмаки: «Цю книжку я читала в такій ситуації – моя машина була на

ТЕО, і я вирішила поїхати з Подолу в центр на 18-му тролейбусі, світило сонце, я закомпостувала талончик ідесь на сторінці десятій почала голосно сміятися. Сюжет у цій книжці не має надто великого значення. Це – смачний текст. Тобі стає смішно, як Лариса Денисенко пов'язує фрази між собою, ти пізнаєш себе в цих ситуаціях, і тобі в принципі неважливо, чим це закінчиться, просто смішно читати. У нас дуже мало такої літератури, яку просто смішно читати».

Л. Денисенко дуже плідна авторка, а ще до того – телеведуча каналу «1+1» і практикуючий юрист. Її твір «Танці в масках» увійшли до «П'ятірки року Бі-Бі-Сі–2008».

Книга М. Матіос «Москалиця. Мама Маріца, дружина Христофора Колумба», мабуть, знайома багатьом шанувальникам української літератури. Видано її було накладом близько 25 тис. примірників і кілька тисяч із них розкупили одразу ж на Львівському форумі видавців. Видавництво «Піраміда» прорекламувало «Москалицю» на зовнішніх носіях у Львові, також чи не вперше в українській літературі. Твір сповнений драматичних перепадів, щастя, горя й неймовірного кохання між чоловіком і жінкою.

Ольга Герасим'юк так сказала про цю книгу: «Я її з великим задоволенням тримала в руках, а це дуже важливо, щоб книжку було зручно, приємно тримати. Вона зроблена дуже цікаво: вона починається з двох боків. Гарні ілюстрації. Ця книжка написана поетесою. Мені, очевидно, вона дуже близька. Я завжди думала, що полтавські жінки дуже містичні, ми всі собі щось ворожимо, і я думала, що це магія полтавського життя, і коли я почала читати Марію Матіос, я відчула, що напевно усі ми, жінки, з якогось іншого світу, ми інші... Не кращі за чоловіків, але інші. У неї я дістала багато знань, яких не мала раніше».

Інша книга М. Матіос – «Майже ніколи не навпаки» – увійшла до «П'ятірки року Бі-Бі-Сі» 2007 року.

Вручення премії Бі-Бі-Сі відбулося 19 грудня у Києві. Лауреатом конкурсу стала книга Люко Дашвар «Молоко з кров'ю». Премію в 11 тис. грн. вручив Посол Великої Британії Лі Тернер, який зазначив, що конкурс Бі-Бі-Сі – це «шанс подивитися на наше минуле, сьогоднішнє і майбутнє крізь призму літератури і, можливо, щось змінити».

П'ятірка фіналістів отримала «знак якості Бі-Бі-Сі» – стікери-наліпки на книжки з логотипом Бі-Бі-Сі й написом «П'ятірка року 2008». На наліпці переможця премії написано «Книга року Бі-Бі-Сі 2008». Це допоможе тим із читачів української книжки, які довіряють вибору Бі-Бі-Сі, легше зорієнтуватися у книгарнях. Адже, попри деякі нарікання, українських книжок зараз виходить достатньо, аби потребувати якогось орієнтиру. Ось Українська служба Бі-Бі-Сі в міру своїх сил і за допомогою експертів – членів журі і спробувала його надати.

Підготував **Ю. Ворона**
за матеріалами сайту:

http://www.bbc.co.uk/ukrainian/entertainment/story/2008/12/081219_book_result_kk.shtml.com